

www.ketab.ir

طلوع شاهنامه در غرب
مردم بزرگوار

کتابخانه
نشر نگاه معاصر

طلوع شاهنامه در غرب

دکتر مریمبرزگر

نگاه‌نامه

ناشر: نشر نگاه معاصر (وابسته به مؤسسه پژوهشی نگاه معاصر)

مدیر هنری: باسم الرسام

حروفچینی و صفحه‌آرایی: حروفچینی هما (امید سیدکاظمی)

لیتوگرافی: نوید

چاپ و صحافی: نادر

نوبت چاپ: یکم، ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۵۰

قیمت: ۳۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۸۹-۵۹-۰

نشانی: تهران - مینی سیتی - شهرک محلاتی - فاز ۲ مخابرات - بلوک ۳۸ - واحد ۲ شرقی

تلفن: ۲۲۴۴۸۴۱۹ / پست الکترونیک: negahe.moaser94@gmail.com

Instagram: nashr_negahemoaser

سرشناسه	: برزگر ملکی، مریم، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: شاهنامه در غرب / مریمبرزگر
مشخصات نشر	: تهران: نگاه معاصر، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۴۴ ص:؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	: 978-622-6189-59-0
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.	
موضوع	: فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹-۴۱۶ق. شاهنامه - تأثیر.
موضوع	: Ferdowsi, Abolqasem, Shahnameh - Influence
موضوع	: ادبیات اروپایی - تأثیر ایران.
موضوع	: European Literature - Iranian Influences
موضوع	: ادبیات فارسی - تأثیر.
موضوع	: Persian Literature - Influence
موضوع	: خاورشناسان - سرگذشت‌نامه.
موضوع	: Middle East Specialists - Biography
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ب ۴ ت ۲ / PIR ۴۴۹۷
رده‌بندی دیویی	: ۸۱۱/۲۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۶۰۴۱۷۷

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۵	بخش اول: چرا غرب از شاهنامه تأثیر پذیرفت
۱۷	۱-۱ شاهنامه و فردوسی
۲۲	۲-۱ اسطوره‌شناسی در شاهنامه
۲۷	۳-۱ انسان‌مداری در شاهنامه
۳۱	۴-۱ حکمت در شاهنامه
۴۲	۵-۱ سرنوشت در شاهنامه
۴۵	۶-۱ قدرت در شاهنامه
۵۳	۷-۱ تراژدی در شاهنامه
۶۰	۸-۱ جاودانگی در شاهنامه
۶۷	بخش دوم: منزلت شاهنامه در میان حماسه‌های جهان
۶۹	۱-۲ نگاهی به حماسه
۷۶	۲-۲ جایگاه شاهنامه در میان حماسه‌های دیگر
۷۷	۲-۲-۱ شاهنامه در مقایسه با آثار حماسی دیگر
۸۰	۲-۲-۲ تفاوت آراء و عقاید فردوسی و هومر
۸۴	۳-۲ حماسه‌های معروف جهان
۸۵	۲-۳-۱ گیلگمش
۸۷	۲-۳-۱-۱ مقایسه تطبیقی گیلگمش و شاهنامه

- ۸۹..... ۲-۳-۲ ایلید
- ۹۲..... ۱-۲-۳-۲ مقایسه تطبیقی ایلید و شاهنامه
- ۹۸..... ۳-۳-۲ اودیسه
- ۱۰۰..... ۱-۳-۳-۲ مقایسه تطبیقی اودیسه و شاهنامه
- ۱۰۱..... ۴-۳-۲ انه اید
- ۱۰۳..... ۱-۴-۳-۲ مقایسه تطبیقی انه اید و شاهنامه
- ۱۰۵..... ۵-۳-۲ شانسون دو رولان
- ۱۰۶..... ۱-۵-۳-۲ مقایسه تطبیقی شانسون دو رولان و شاهنامه
- ۱۰۷..... ۶-۳-۲ ترانه نیلونگن
- ۱۰۸..... ۱-۶-۳-۲ مقایسه تطبیقی ترانه نیلونگن و شاهنامه
- ۱۰۹..... ۷-۳-۲ رامایانا
- ۱۱۵..... ۱-۷-۳-۲ مقایسه تطبیقی رامایانا و شاهنامه
- ۱۱۶..... ۸-۳-۲ مهابهاراتا
- ۱۱۹..... ۱-۸-۳-۲ مقایسه تطبیقی مهابهاراتا و شاهنامه
- ۱۲۰..... ۴-۲ نتایج مقایسه تطبیقی حماسه های جهان
- ۱۲۷..... بخش سوم: درآمدی بر شرق شناسی
- ۱۲۹..... ۱-۳ شرق شناسی در غرب
- ۱۳۷..... ۲-۳ مستشرقین ایران شناس
- ۱۳۸..... ۱-۲-۳ سِر ویلیام جونز (۱۷۴۴-۱۷۹۴)
- ۱۴۱..... ۲-۲-۳ ژوزف چمپیون (۱۷۵۰-۱۸۱۳)
- ۱۴۳..... ۳-۲-۳ آنتوان سیلستر دو ساسی (۱۷۵۸-۱۸۳۷)
- ۱۴۴..... ۴-۲-۳ یوزف فرای فون هامرپورگشتال (۱۷۷۴-۱۸۳۸)
- ۱۴۶..... ۵-۲-۳ فریدریش روکرت (۱۷۸۸-۱۸۶۶)
- ۱۴۸..... ۶-۲-۳ سِر جان ملکم (۱۷۶۹-۱۸۳۳)
- ۱۵۰..... ۷-۲-۳ ژول مول (۱۸۰۰-۱۸۷۶)
- ۱۵۲..... ۸-۲-۳ هرمان اته (۱۸۴۴-۱۹۱۷)
- ۱۵۴..... ۹-۲-۳ تئودور نولدکه (۱۸۳۶-۱۹۳۰)
- ۱۵۵..... ۱۰-۲-۳ ادوارد گرانه بل براون (۱۸۶۲-۱۹۲۶)

پیشگفتار

ادبیات فارسی که از پدیده‌های مهم هویت فرهنگی ما ایرانیان محسوب می‌شود، بی‌شک از غنی‌ترین ادبیات جهان است. گنجینه شعر فارسی نه تنها نزد فارسی‌زبانان ارزشمند است، بلکه مفاهیم عالی و صورت‌های زیبای آن بر فرهنگ و ادبیات دیگر ملت‌ها نیز تأثیرگذار بوده است، به گونه‌ای که برای بارور کردن ادبیات خویش از آن بهره‌ها برده‌اند. از بین شاعران فارسی‌گوی، که قرن‌ها در ایران محبوب خاص و عام بوده است و در سه قرن اخیر، جایگاه فرامرزی خویش را به دست آورده، باید از حکیم ابوالقاسم فردوسی نام برد. حکیم فردوسی سراینده شاهنامه، بزرگ‌ترین شاعر عصر خویش و یکی از پرآوازه‌ترین شاعران و داستان‌پردازان تاریخ ایران و جهان است. «او از کسانی است که سبک مخصوص به خود دارد؛ به طوری که در تمام این مدت هزار سال چهره او منفرد و ممتاز مانده است».^۱ شاهنامه فردوسی به عنوان سند هویت ملی ایرانیان نام برده می‌شود و با تاریخ پرماجرایی این سرزمین پیوند ناگسستنی دارد. در واقع «شاهنامه عصاره و چکیده تمدن و فرهنگ ایران در طی دو هزار سال است».^۲ این اثر که شامل حدود شصت هزار بیت است، یکی از بزرگ‌ترین و برجسته‌ترین حماسه‌های جهان است که سرایش آن سی سال به طول انجامید.

موضوع این شاهکار ادبی، اسطوره‌ها، افسانه‌ها و تاریخ ایران از ابتدا تا فتح ایران توسط اعراب در سده هفتم میلادی است که در چهار دودمان پادشاهی پیشدادیان، کیانیان، اشکانیان و ساسانیان خلاصه می‌شوند و به سه بخش اساطیری (از عهد کیومرث تا پادشاهی فریدون)، پهلوانی (از قیام کاوه آهنگر تا مرگ رستم) و تاریخی (از پادشاهی بهمن و ظهور اسکندر تا فتح ایران توسط اعراب) تقسیم می‌شود.